

Uccu Budapest Roma Városi Séták

Magyarországon a romákkal kapcsolatos sztereotípiák és előítéletek általánosak és széles körben elterjedtek, melyek komoly társadalmi problémákhoz vezetnek és megfosztják a romákat az érvényesülés egyenlő esélyeitől. Egy átlagos nem roma számára csekély lehetőség van a romákkal való találkozásra, megismerésére. A cigányellenes emberek jelentős része nem is igazán ismeri azokat, akiket elutasít, ismereteiket a médiában látott torzításokra, az interneten terjedő gyűlöletkampányokra, illetve más nem hiteles forrásokra tudják alapozni. Számtalan kutatás megerősítette azonban, hogy az interkulturális találkozások csökkentik az előítéleteket. Az Uccu Roma Informális Oktatási Alapítvány (Uccu) 2010-ben jött létre azzal a céllal, hogy lehetőséget teremtsen dialógusra, találkozásra roma és nem roma fiatalok között és ezzel csökkentse a romákkal szembeni sztereotípiák és előítéletek.

Az Uccu munkájában roma fiatalok vesznek részt, akik informális oktatási módszerekkel, önkéntes oktatóként moderálnak foglalkozásokat általános és középiskolákban országsszerte roma identitás és kultúra témájában.. Az iskolák számára 8 különböző oktatási modult kínálunk melyből a legnépszerűbb az Uccu „Gyere velünk a nyolckerbe!” sétafoglalkozás, mely 2013-ban került kidolgozásra. Az elsődleges célcsoportja a középiskolai diákok voltak, mivel fontosnak tartottuk, hogy a fiatalokat invitáljuk terepre és első kézből ismerjék meg a „hírhedt” nyolcadik kerületet. Ezáltal szerettük volna csökkenteni a kerülettel és a romákkal kapcsolatos tévhiteket. 2016-ban a nyolcker séta mintájára kidolgozásra került a Belvárosi sétánk Pécsen is, ennek köszönhetően a pécsi fiatalok is megismerhették jobban a pécsi romák életét.

Az Alapítvány jelenleg 4 városban (Budapest, Pécs, Miskolc, Ózd) tevékenykedik, melyből kettőben (Budapest, Pécs) több éve vezetnek interaktív sétákat roma önkénteseink. Nyolcéves fennállásunk alatt a nyolcadik kerületi sétáink iránt folyamatosan nőtt az érdeklődés és ma már nemcsak iskolai csoportoknak, hanem hazai és nemzetközi szervezetnek, nagykövetségeknek, külföldi csoportoknak tartunk angol és magyar nyelvű sétafoglalkozásokat. Az alapítvány általános célja, hogy csökkentse a társadalomban a romákkal kapcsolatos tévhiteket és előítéleteket, hogy mindannyian egy befogadóbb és nyitottabb világban élhessünk, ezért is tartottuk fontosnak megteremteni ezt a lehetőséget mindenki számára. Az Uccu elsősorban diákoknak teremtett lehetőséget a találkozásra és a beszélgetésre roma fiatalokkal nonprofit tevékenységén keresztül de az évek során a szervezet egyik alaptevékenysége szép lassan kinőtte magát társadalmi vállalkozássá. Oktatási tevékenységeinkből fakadó tapasztalataink azt mutatták, hogy a felnőttek többségében szintén él a kíváncsiság és nyitottság az ilyen találkozásokra, de ehhez nincsen megfelelő fórum. Ezért az elmúlt években a szervezeti stratégiánk szerves részévé vált, hogy az Uccu misszióját kiterjesszük, közelebb hozzuk és megismertessük a roma kultúrát a többségi társadalommal. Ezért is döntöttünk úgy, hogy létrehozzuk az UCCU Alapítvány társadalmi vállalkozását, melyben lehetőséget teremtünk mindenki számára a találkozásra és párbeszédre az **Uccu Budapest Roma Városi Séták** szolgáltatás elindításával, ami interaktív sétákat kínál angol és magyar nyelven Budapesten és Pécsen.

Uccu Budapest Roma Városi Séták

Az Erste Seeds inkubátor programjának köszönhetően az Uccu csapata kidolgozott egy üzleti tervet az Uccu sétákhoz. Számos pitch és befektetői prezentáció után 2018-ban a szervezet megnyerte az UniCredit Bank Lépj velünk! programját, mely a NESSt szakmai mentorálásával segített társadalmi vállalkozásként elindítani az Uccu Budapest Roma Városi Sétákat. Ezzel célunk volt a szervezet alaptevékenységéből átvett tapasztalatokat felhasználva, városi sétaszolgáltatóvá válni. 2018 novemberében átadtuk új weboldalunkat, 11 roma fiatal készítettünk fel sétavezetőként és második sétánkat dolgoztuk ki Pécsen. Sajtósétát tartottunk különböző hírportálokat meghívva, ami számos sajtómegjelenést eredményezett. A társadalmi vállalkozásunknak köszönhetően, az Uccu séták a “Nézd a szememmel a világot! üzleti csapatépítő csomag része is, mely interaktív, izgalmas, szórakoztató egyben és informatív kikapcsolódást nyújt és már bárki számára elérhető Budapesten és Pécsen magyarul és angolul. Így, hétköznapi keretek között nyílik lehetőség hiteles információt kapni és beszélgetni roma identitásáról, közös értékekről valamint a sokszínű társadalom előnyeiről.

Mindezen kívül az Uccu társadalmi vállalkozásából származó nyereséget az Alapítvány négy önkéntes csoportjának (Budapest, Pécs, Miskolc, Ózd) koordinátori fizetésére használjuk fel. Ez biztosítja, hogy az önkéntes munkán alapuló közhasznú tevékenységünk zavartalanul folytatódni tudjon azok számára is, akik nem sétavezetőként vagy szervezőként vesznek részt az Uccu munkájában. A négy városban foglalkoztatott koordinátorok, akik általában szintén korábbi roma önkéntesek, felelnek az iskolai foglalkozások szervezéséért, önkéntesekkel történő kapcsolattartásért, valamint havi rendszerességgel tartott önkéntes találkozók szervezéséért.

Azáltal, hogy az érdeklődők ellátogatnak egy Uccu sétára vagy részt vesznek egy Uccu csapatépítőn, hétköznapi keretek között nyílik lehetőségük hiteles információkat kapni és elbeszélgetni roma identitásáról, közös értékekről, történelemről, valamint a sokszínű társadalom előnyeiről. A résztvevők értékes kulturális élményt kapnak pénzükért cserébe, hiteles képet kapnak a város egyes kerületeiről, megismerik, valamint általános ismeretekkel gazdagodnak a romákkal kapcsolatban. Emellett az Uccu csapatának aktív roma fiataljai a vállalkozás keretében értékes munkatapasztalatra és anyagi jutásra tesznek szert.

Az Uccu Budapest Roma Városi Séták különlegessége és újszerűsége több részletben rejlik. A sétavezetők roma fiatalok, akik amellet, hogy általános információkat adnak a Magyarországon élő romákról és az adott séta helyszínének érdekességeiről, személyességet visznek a sétákba saját történeteik elmesélésével. A séta célja közelebb hozni és láthatóvá tenni a roma társadalmat és kultúrát a többségi társadalom tagjaihoz, ezzel megingatva a mélyen gyökerezett előítéleteket, sztereotípiákat. Ez a feladat újszerű és nagy kihívásokkal jár. Az interaktivitás is érdekessé teszi a sétát, ami során teret adunk a kérdéseknek, kommenteknek és a sétavezetők is kérdeznek. A séták helyszínei Budapesten és Pécsen különös hírnévvel rendelkeznek, ami érdekessé teszi a sétánkat és vonzza az emberek kíváncsiságát. Az Uccu célcsoportja kettős, mivel a sétákon vagy foglalkozásokon résztvevő

Uccu Budapest Roma Városi Séták

nem roma emberek érzékenyítése mellett, a roma fiatalok képzésére, készségeik és ismereteik fejlesztésére is nagy hangsúly kerül. Így, a szervezet fontos feladatot lát el a közösségfejlesztés és a roma fiatalok vezetőképzése terén is.

A jövőben rövid távú céljaink között a Budapesti sétáink kibővítését tervezzük. A „Gyere velünk a nyolckerbe” séta mellett „A Roma kultúra nyomában” sétánkat szeretnénk megvalósítani és tesztelni, ami a 3 főbb magyarországi cigány csoport kultúrájának értékeit, kiemelkedő roma női és férfi alakjait mutatja be. Emellett a pécsi sétáink promócióját szeretnénk beindítani, illetve Uccu üzleti csomagunkat dolgozzuk ki részletesebben főként nagyvállalatok igényeihez igazítva. Hosszabb távú terveink között szerepel az Uccu Budapest Roma Városi Séták elindítása Miskolcon is. Folyamatos feladatunk közé tartozik az önkéntesek, sétavezetők toborzása és képzése illetve a séták fenntarthatóságának biztosítása.

Az Uccu Alapítvány tevékenységében összesen átlagosan mint 40 roma fiatal vesz részt, amiből 10-15 fő volt sétavezető. Ezek a fiatalok az Uccu által kínált önkéntes és munkatapasztalattal a hátuk mögött magabiztosabban és felkészültebben tudnak nekivágni a munka világának, hiszen a tevékenységek köre lehetőséget ad számukra saját identitásuk erősítése, valamint olyan készségeket és képességeket szereznek, ami a mai munkaerőpiacon elengedhetetlen. Minden csatlakozó roma fiatal részt vesz egy moderátori képzésen, mely során kommunikációs és vitakultúrát, kooperatív készségeket, önismeretet és informális oktatási alapokat tanulnak. Ezt kiegészítve lehetőségük van még séta képzésen való részvételre, valamint más projektekhez kapcsolódó készségek fejlesztésére. A séta vezetésre felkészített fiatalok az alkalmankénti juttatáson kívül megtapasztalhatják a csapatmunkát, felelősségteljes feladatot látnak el, valamint betekintés kapnak egy kisléptékű profitorientált vállalkozás működésébe. A szakértők mellett a roma fiatalok a sétaanyagok és üzleti csapatépítő csomag kidolgozásában is részt vettek, mely azt gondoljuk a közös vállalkozás sikerének alapja. A séták kidolgozása és rendszeres revíziója – melyben szintén részt vesznek önkénteseink – egy koncentrált folyamat, ami alatt a koncepciótól a tervezési folyamaton át a megvalósításig követhetnek nyomon egy projektet, így a sajátjuknak érezhetik mind a célt, mind pedig az elért eredményeket.

A 2018-as évben 41 sétát tartottunk, 2 csapatépítő foglalkozást (Kanadai nagykövetség és XIV.kerületi rendőrség csapatának) és kb: 700 olyan emberhez jutott el az Uccu missziója, akik előtte sosem találkoztak velünk. Számos új partnerséget alakítottunk ki az elmúlt év során.

A szervezet társadalmi beágyazottságának köszönhetően mind hazai mind nemzetközi szinten is ismertséget szereztünk, melynek köszönhetően az Uccu Budapest Városi Séták sikeresen fog tudni működni a jövőben is. Ez mintát nyújthat hasonló társadalmi vállalkozások elindítására, valamint rávilágít a kollaboratív munka értékeire. A szervezési és helyi projekt koordinátori feladatokat azok az önkénteseink látják el, akik régebb óta tagjai a szervezetnek, és elegendő tapasztalattal rendelkeznek. Ez a pályakezdő roma fiatalok életében olyan előnyt ad, amit más formális közegben ritkán tudnak csak megszerezni.